

- JARIBIO LA MTHANI WA STEP FLYER

DARASA LASITA- MWAKA 2020

a :(@» KISWAHILI: LUGHA

SEHEMU YAKWANZA :LUGHA

Muda: Saa 1 Dakika 40

SOMA MAAGIZO HAYA KWA MAKINI

1. Umepewa kijikaratasi hiki cha maswali na karatasi ya majibu. Kijikaratasi hiki kina maswali 50.

2. Katika karatasi ya majibu hakikisha umeandika:-

(i) Jina lako

(ii) Jina la shule yako

Soma_kifung kifuatacho. Kinanafasi Ihadi 15. Kwa_kilanafasi umepewa najibu manne.

Chaguaa jib lifaalo zaidi kati ya yale ulivopewn.

Kuku ni ndege mmoja }_faida sana_?_maishaya _'?_.

Kuku__

binadamu mayai _5_. Mayai _" _yakiuzwa huleta pesa_' _?_humwezesha

mzazi _ Chakula, kulipia_ 10_ya shule,kununua 1_ya watotona _12_

kuwapelekea _13_kila wanapougua 14_wapate_15_

1.	A. wenye	B.mwenye	C.yenye	D.zenye
2.	A.katika	B.kuliko	C.kwa	D.ndani mwa
3.	A.mwanadamu	B.mfugaji	C.binadamu	D.mtu
4.	A.humpea	B.hupeana	C.hupatikana	D.humpa
5.	A.meupe	B.nyeupe	C.jeupe	D.leupe
6.	A.hizi	B.hili	C.haya	D.hawa
7.	A.mingi	B.nyingi	C.wingi	D.mengi
8.	A.ambazo	B.ambapo	C.ambako	D.ambamo
9.	A.kunun ua	B.kununuliwa	C.kununulia	D.kununul isha
10.	A.charo	B.kigaro	C.nauli	D.karo
11.	A.mavazi	B.maleba	C.sare	D. fulana
12.	A.pamoja	B.hata	C.wala	D.pasi
13.	A.kitu oni	B.hospitali	C.hospitalini	D.matibabu
14.	A.hili	B.ila	C.labda	D.ili
15.	A.kuaguliwa	B. kutiliwa	C.ku dungwa	D.kupewa

Kania swali lg_1630, iibu sw@li_kulingana

na maagio ..

16. Chagua vazi lisilovaliwa shingoni

A. mkufu B. herini

C.kidani D.kikuba

17. Ni neno lipi halifai kuwa katika kikundi hiki?

A.tembe B.machela

C. sirinji D. mswaki

18. Shemu ya mkono ambayo huvishwa saa ni

A. kisugudi B. kisigino

C. kiwiko D. nyongo

19. NI ipi si zana ya vita

A. fito B. bastola

C. sime D. manow ari

20. Jina la umbo hili ni

A.moyo B.kopa

C. mche D. utao

21.. *Ni sentensi gani iko katika wakati uliopo*

A. waliimba wakac heza

B. tutaenda kup iga mbizi

C. wangukuwa wamefurahi

D. ninatamani pilau

22. Ndungu wa kiume wa mama huitwa

A. shemeji B.mjomba

C. wifi D.shangazi

23. Maina alinunua kishazi cha

A. ndizi B.samaki

C.nyanya D.matunda

24. *Kamilisha methali ifuatayo*

Hakuna masika yasiyokuwa na

A.mafuriko B. mbu

C.hasara D.mvua

25. *Andika tarakimu ifuatayo kwa maneno 101,101*

A. Kumi elfu na moja mia moja na moja

B. Mia moja elfu na moja na mia moja

C.Laki moja na moja elfu mia moja na moja

D. Laki mia moja na moja elfu, na mia moja na moja

26. Mtu anayetengeneza vyombo kutokana na mbaohuitwa

A.sonara B.mhunzi

C.mwashi D. seremala

27. Eleza maana ya istihara hii

Wekesa ni swara

A. ana fanana na swara

B. ana mbio sana

C. hana tabia nzuri

D. ni kiguu na njia

28. Mvua _____ sana .

A. imenysha B. umenysha

C. limenysha D. yamenyesha

29. *Tumia kiashiria radidi kujaza pengo ndimo tunamoishi*

A.humohuko B.hukuhuku

C. kuko humu D.humuhumu

30. Makao ya mfalme huitwa

A. kasri B. ikulu

C.bweni D.pango

Soma kifungukifua tacho kisha ujibumaswali ya 31-40.

Aliishi mzee mmoja aliyetwa Ole Kapunda. Mzee huyu alikuwa na umri wa takribani miaka sabini. Kwa umbo hakuwa mnene wala mwembamba. Kilichowashangaza wengi ni ndevu zake zilizokuwa ndefu na hata kufikia magoti. Alipoketi ndevu zake ziligusa chini.

Macho nayo yalikuwa makubwa kweli kama gololi. Shabash! kucha zake nazo zilikuwa ndefu zenye urefu wa kama sentimita nane hivi nazo za miguu zilikuwa vivyo hivyo.

Mzee Kapunda alikuwa na wake wawili; Cheusi na Kutunda. Cheusi alikuwa mweupe pe kama Mwingireza, naye Kutunda mweusi ti kama chun gu cha kupiki a. Wanawake hawa wawili hawakuwa na watoto; hivyo basi walikuwa tasa. Jambo la kufurahisha ni kuwa **kiamboni** mwa mzee Ole Kapunda kulikuwa na furaha kila wakati. Kazi za nyumbani walizigawanya kwa usawa.

Cheusi ndiye aliyemchana Kapunda nywele, naye Kutunda kumchana ndevu zilizokuwa na mvi. Jioni walipumzika sebuleni iliyokuwa na kuta za udongo zilizo pakwa rangi nyeupe. Mle ndani waliwash moto wa kuwapasha joto na kuwapa mwangaza. Kumbuka waka ti huo hakukuwa na taa. Hata kwenda usiku watu walitu mia vijinga. Fikiria kulikuwa je wakati huo!

31. Idadi ya miaka aliyokuwa nayemzee

Kapunda ilikuwa

- A. sitini B. sabini
C. hamsini D. thelathini

32. Sifa zilizo tajwa kwenye hadithi ambazo mzee huyu alikuwa nazo ni ngapi?

- A. Moja B. Tatu
C. Mbili D. Nne

33. Kati ya wake wa mzee Kapunda ni nani aliyekuwa mweusi?

- A. Kutunda B. Cheusi
C. Kapunda D. Ole

34. Kisawe cha neno **kiamboni** kama lilivyotumika katika habari hii ni

- A. shambani B. malishoni
C. ugani D. nyumbani

35. Ni kweli usiopingika kusema

- A. Mzee Ole Kapunda alikuwa na umri wa miaka sabini
B. Mzee Ole Kapunda hakuwa na ndevu ndefu
C. Kutunda na Cheusi hawakuwa tasa
D. Cheusi alikuwa mweusi ti.

36. Ni sentensi ipi ambayo haimwelezi mzee Kapunda?

- A. Alikuwana kucha ndefu za miguu na mkono
B. Alikuwa mrefu kama mlingoti
C. Aliku wana macho makubwa
D. Alikuwa na umbo la wastani

37. Neno **shabash!** litatiwa katika kipengele kipi katika lugha?

- A. kiashiri a B. mshangao
C. nomino D. kivumi shi

38. Maana ya neno 'mvi'ni

- A. Nywele za kipilipi
B. Nywele za kitimtim
C. Nywele **za** kijivu
D. Nywele za sharaifa

39. Kati ya wanawake hawa wawili ni nani aliyemtayarisha Kapunda chakula?

- A. Ole B. Cheusi
C. Kutunda D. Hatukuelezwa

40. Raha kiamboni mwa mzee Kapunda ililetwa na

- A. Kutunda na mumewe
B. Bwanake Cheusi na majirani
C. Ukosefu wa wana katika nyumba hiyo
D. usikilizano ulioletwa na kiongozi

Soma kifungu kifuatacho kisha_ujibu maswali ya 41-50.

Wananchi wa leo na vizazi vijavyo, maisha ya maendeleo yao yanategemea maliasili ya nchi ambayo ni rasilimali kama vile misitu, vanyamapori, mito, maziwa na maeneo kinamasi. Rasilimali hizi ni muhimu kwa utoaji wa huduma kiuchumi na kijamii. Kwa hiyo kumaliza rasilimali hizo ni kuharibu mazingira endelevu ya shughuli za kiuchumi.

Kwenye upande wa misitu, Kenya imebarikiwa kuwa na hekari elfu themanini za nyika na misitu. Misitu hiyo inajumuisha ile iliyopandwa katika hifadhi ya wanyama, vyanzovya maji, ufugaji nyuki na dawaasili.

Misitu wa Mau umekumbwa na matatizo chungu a. Hayo ni pamoja na ukataji miti ovyo, huduma duni ya ugani, viwanda vya mbao, uwindaji haramu na uchomaji wa makaa. Misitu huu ni hifadhi ya mvua na maji katika taifa la Kenya. Uwindaji haramu unatishia uhai wa viumbe vingi msituni.

Wizara za mazingira na utalii zinajitahidi kulinda vivutio vyetu kwa manufaa ya kizazi cha kesho. Kuna mimea kama vile milengalenga, mikoko, misonobari na mikalitusi kwenye msitu huu. Hatufaikuic homa misitu kwa sababu hali ya mvua na mazao itapungua nao wenzetu watakufa njaa. Ni lazima kama ibada kwetu kuwajibika kuilinda misitu yetu. Chambilecho wahenga usipoziba ufa, utajenga ukuta?"

41. Maendeleoya vizazi vya kesho yatategemea
• • ?
nin1.
A. Maliasili B. chakula
C. kusoma kwa bidii D. mazingira yao
42. Wanyamapori, maziwa, mito na misitu kwa jumla huitwa
A. wanyama B. mifugo
C. maliasili D. rasilimali
43. Taifa la Kenya lina hekari ngapi za nyika na misitu kwa nambari?
A. 30,000 B. 80,000
C. 8,000 D. 38,000
44. Ni tatizo lipi halijaukumba msitu wa mau?
A. Ukataji ovyo wamiti
B. Uwindaji haramu wa wanyama
C. Ukosefu wa viwanda vya mbao
D. Huduma duni ya ugani
45. Unapowawinda wanyama msituni, matokeo huwa yapi?
A. Mvuhupotea
B. Utalii utaendelea kuwa imara na bora
C. Misitu yote itafungwa na maji mengi yatapotea
D. Uhai wa viumbe utakosekana
46. Ni wizara ngapi zimetajwa katika ufaham u uliosoma?
A. Mbili B. Elfu themanini
C. Kumi D. Tano
47. 'Usipoziba ufa utajenga ukuta'
Hii ni fani gani ya lugha?
A. msemu B. kitendawili
C. methali D. tashbihi
48. Msimamizi wa wizara yoyote katika nchi huitwa?
A. Rais B. Waziri
C. Katibu mkuu D. Balo
49. Ni kipi kati ya hivi si kivutio cha nchi kulingana na maoni yako?
A. Hifadhi B. M uga
C. Chemchemi D. Uwindaji
50. Tajajinajingine lenye maana sawa na msitu
A. kusak a B. pori
C. kichaka D. talanta